

Budget 2019 med plan 2020-2021

Socialnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Övergripande strategiområden	4
3 Mål	4
4 Kommunens mål enligt miljöprogrammet	6
5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål	6
6 Ekonomi (budget)	7
6.1 Drift.....	7
6.2 Investeringar	8
7 Förslag till budget 2019	8

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Förslag till avgifter 2019

Bilaga 2: Bilaga 2 Socialnämndens internkontrollplan 2019

Bilaga 3: Bilaga 3 Socialkontorets planerade upphandlingar 2019-2021

Bilaga 4: Bilaga 4 Prestationer 2019

Bilaga 5: Bilaga 5 Jämförelse andra kommuner

1 Inledning

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänst, mottagande av nyanlända och ensamkommande, äldreomsorg, omsorger om personer med funktionsnedsättning samt familjerätt. I socialnämndens uppgifter ingår även kommunens uppgifter enligt alkohollagen, tillsyn enligt tobakslagen vad avser förbudet mot att sälja tobaksvaror till personer som inte fyllt 18 år och kommunens uppgifter enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Det ingår även att handlägga ärenden om kommunala bostadsanpassningsbidrag och färdtjänst. Nämnden utövar också ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården. I socialnämndens ansvar ingår även att strategiskt planera för att tillgodose Danderydsbornas behov, t.ex. boenden för personer med stora omsorgsbehov, både äldre och personer med funktionsnedsättning. Driften av verksamheter inom ansvarsområden fullgörs av produktionsutskottet för den kommunala verksamheten eller av privata företag enligt gällande kundvalssystem och enligt avtal med socialnämnden.

Socialnämnden är en myndighets- och beställarnämnd. Huvudprocesser är att utreda, besluta om bistånd, verkställa insatser samt att följa upp att insatserna är av god kvalitet för den enskilde. Det ställer stora krav på organisationen med allt från god tillgänglighet för kunder och besökare, en rättssäker handläggning, valfrihet inom vissa tjänster, samt en systematisk uppföljning att insatserna levereras med god kvalitet och nöjdhet för den enskilde. Då en stor del av marknaden inom vård- och omsorg består av privata vård- och omsorgsgivare gäller det också att genomföra upphandlingar som garanterar god kvalitet och utveckling av de sociala tjänsterna. Förutsättningar för detta är kompetent personal och rätt bemanning. Strategiskt arbete kring bemanning under 2019 ska medföra minskad konsultanvändning i organisationen. Det är viktigt att under den kommande budgetperioden bibehålla effektiv handläggning och uppföljning samt noga följa de områden som är kommunens utmaningar inom det sociala området, detta medför behov av omdisponeringar inom budgetramen för 2019.

Kommunen har framgångsrikt klarat mottagandet av nyanlända enligt den nya bosättningslagen och tillskapat genomgångsbostäder. Välkomstcentret har funnit sina former och är nu en uppskattad del av mottagande. Bostadssök både individuellt och i grupp samt insatser av arbetscoacher och möjlighet till ”extratjänster” har utvecklats och är en viktig del av kommunens integrationsarbete. Men mottagande av nyanlända och ensamkommande är fortsatt en av de största utmaningarna under 2019. Mottagandet är personalkrävande och innebär insatser både praktiskt, ekonomiskt och strategiskt för att möjliggöra bra möjligheter till integration. Behov av utökade resurser ryms inte i budgetramen. Utmaningen ligger i att hantera boendefrågor, stöd i integrationsfrågor och uppföljning av insatser för de barn/ungdomar som kommunen ansvarar för.

Utmaningarna i 2019 års budget och verksamhet ligger inom områdena

- Mottagande och integration av nyanlända
- Orosanmälningar och utredningar av barn och unga som ökar
- Utökad samverkan kring ungdomsfrågor i kommunen
- Rätt stöd till personer med funktionsnedsättning
- Införande av ny utredningsmodell IBIC inom äldre- och funktionshinderomsorg
- Kontinuerligt utveckla möjligheter för äldre till god livskvalitet med tillgång till Seniorträffar, väl utvecklad och trygg hemtjänst samt tillgång till korttidsplatser och platser på vård- och omsorgsboende.

2 Övergripande strategiområden

Övergripande strategiområden
1. Hög kvalitet
Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.
2. Stor valfrihet
Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.
3. Hög attraktivitet
Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.
4. Hög effektivitet
Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt.
5. Stark utveckling
Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

3 Mål

Nämndens inriktningsmål
I Danderyd kan de äldre välja mellan olika utförare vad gäller hemtjänst och äldreboende. De egna behoven och de egna önskemålen är vägledande.
Budget Förväntat resultat för budgetperioden <ul style="list-style-type: none">86% av de äldre anger i Socialstyrelsens äldreenkät att de får välja utförare av hemtjänst.90% av de äldre anger i Socialstyrelsens äldreenkät att de får välja mellan olika vård- och omsorgsboenden Resursbehov för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden <p>Omprioriteringar av 100 % biståndshandläggartjänst som idag används till individuppföljningar på särskilt boende kommer att stärka upp under implementeringen av IBIC samt i arbetet med aktuella biståndsbeslut. Verka för utökat användande av e- tjänster i samband med kundval och jämförelse mellan utförare.</p>
Danderyds individ- och familjeomsorgsverksamhet ger familjer och individer stöd och vård av hög kvalitet och insatserna stärker den enskilde individens förmåga till egenansvar.
Budget Förväntat resultat för budgetperioden, vuxna: <ul style="list-style-type: none">Tjugo personer av de nyanlända som mottogs 2017-2019 ska ha en anställning på den ordinarie arbetsmarknaden under 2019.100 % av de nyanlända som tas emot i kommunen ska slutföra kursen i samhällsorientering.

<p>Nämndens inriktningsmål</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 % av gruppen nyanlända ska få tidigt stöd i att etablera sig på bostadsmarknaden. • 85 % av de personer som får insatser för spelmissbruk ska uppleva att de får en förbättrad hälsa. • 100 % av de personer som är aktuella för försörjningsstöd i tre månader, ska ha en genomförandeplan <p>Resursbehov för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden, vuxna: Extratjänster som ett led i att komma in den ordinarie arbetsmarknaden har rönt stort intresse från både nyanlända och arbetsgivare. Under 2018 har 33 personer fått extratjänst samtidigt som 3 personer har fått arbete på ordinarie arbetsmarknaden. För att fler ska få möjlighet till insatsen behövs en förstärkning på 50 % arbetscoach. Vid halvårsskiftet 2018 var drygt 50 % av de nyanlända kvotflyktingar, vilket innebär att det vid ankomsten till Sverige kommer direkt från något av världens alla flyktingläger. Detta ställer stora krav på flyktingmottagandet, främst avseende resurser, i kommunen. Kvotflyktingarna är i behov av långtgående instruktiva insatser. Flyktingmottagandet behöver utökade resurser i form av en integrationspedagog och en socialsekreterare som handlägger försörjningsstöd.</p> <p>Förväntat resultat för budgetperioden, barn: Barnets socialsekreterare ska träffa det placerade barnet fyra gånger per år.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 85 % av de placerade ska besökas <p>Resursbehov för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden, barn: Det kan var möjligt att omdisponeringar måste göras av socialsekreterare mellan arbetsgrupper beroende på arbetsbelastning. Från ensamkommande barn till familjgruppen.</p>
<p>Danderyds socialpsykiatri ger stöd utifrån ett rehabiliterande synsätt så att vardagen fungerar och isolering motverkas.</p> <p>Budget Förväntat resultat för budgetperioden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 % av de personer som får insatser i samband med psykisk funktionsnedsättning ska vara nöjda med insatsen <p>Resursbehov för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden. Inom nuvarande resurser.</p>
<p>Danderyds omsorg för personer med funktionsnedsättning är av hög kvalitet och bidrar till goda levnadsvillkor.</p> <p>Budget Förväntat resultat för budgetperioden</p> <ul style="list-style-type: none"> • 80 % ska ha en aktuell genomförandeplan. • 90 % ska ha en genomförd uppföljning inom en tolv månadersperiod. <p>Resursbehov för att uppnå förväntat resultat Omsättning av LSS-handläggare samt implementering av IBIC är riskfaktorer för att fortsatt nå målet om uppföljningar inom en tolv månadersperiod. I dagsläget bedöms resursbehovet kunna tillgodoses inom ram.</p>
<p>Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom med målet att nå högsta kundnöjdhet.</p> <p>Budget Förväntat resultat för budgetperioden</p> <ul style="list-style-type: none"> • 90% av de äldre i Socialstyrelsens äldreinkät anger att de är nöjda med hemtjänsten. • 90% av de äldre i Socialstyrelsens äldreinkät anger att de är nöjda med vård- och omsorgsboendet. <p>Resursbehov för att uppnå förväntat resultat För att uppnå medborgarens upplevelse av trygghet, självbestämmande och god vård och omsorg är fortsatta kvalitetsuppföljningar, samverkansmöten och arbete med genomförandeplaner av vikt. För ökad personalkontinuitet har organisationen för trygghetslarm ändrats. I dagsläget bedöms resursbehovet kunna tillgodoses inom ram.</p>
<p>I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser</p> <p>Budget Förväntat resultat för budgetperioden: En budget i balans, dvs bokslut enligt budget med stöd av effektiva uppföljningsprocesser</p> <p>Resursbehov för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden: Eventuellt externt stöd vid digitalisering av manuella rutiner.</p>

Nämndens inriktningsmål
Företag ska i sina kontakter med socialkontoret få snabb och effektiv handläggning av sina ärenden.
<p>Budget Förväntat resultat för budgetperioden Effektiva processer för handläggning av LOV- och LOU- upphandlingar.</p> <p>Resursbehov för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden: Inom nuvarande resurser och i samverkan med upphandlingsavdelningen.</p>

4 Kommunens mål enligt miljöprogrammet

Fokusområden	Mål
Frisk luft	<p>Miljökrav ställs vid alla upphandlingar av tjänster, entreprenader och varor.</p> <p>Budget Förväntat resultat för budgetperioden: Miljökrav ställs vid alla upphandlingar av tjänster, entreprenader och varor. Resursbehov för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden: Inom befintliga resurser.</p>
Friskt vatten	
Biologisk mångfald	
God bebyggd miljö	
Giffri miljö	<p>Alla boenden har en handlingsplan för en giffri miljö</p> <p>Budget Förväntat resultat för att uppnå förväntat resultat för budgetperioden: Alla boenden har en handlingsplan för en giffri miljö Resursbehov för att uppnå förväntat resultat: Inom befintliga resurser.</p>

5 Omprioriteringar för att nå nämndens mål

Tillfällig omprioritering av biståndshandläggartjänst som idag används till individuppföljningar på särskilt boende kommer att stärka upp under implementeringen av IBIC samt i arbetet med aktuella biståndsbeslut. Utvecklingen av resursbehovet följs med stöd av LEAN

Det kan var möjligt att omDispositioner måste göras av socialsekreterare mellan arbetsgrupper beroende på arbetsbelastning. Från ensamkommande barn till familjegruppen.

Omsättning av LSS-handläggare samt implementering av IBIC är riskfaktorer för att fortsatt nå målet om uppföljningar inom en tolv månaders period. I dagsläget bedöms resursbehovet kunna tillgodoses inom ram.

6 Ekonomi (budget)

6.1 Drift

Verksamhet, tkr	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2017	2018	2019	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	-151 275	-114 925	-120 105	-120 105	-121 025	-121 710
Verksamhetens kostnader	750 818	734 825	751 305	751 305	766 580	778 080
Nettokostnader	599 543	619 900	631 200	631 200	645 555	656 370

6.1.1 Kommentarer till driftsbudget

Sammanfattning

Budgetförslaget för år 2019 bygger på följande förutsättningar:

- Kommunstyrelsens budgetförslag innebär en ökning av socialnämndens budgetram med totalt 11,3 mnkr
- Därav:
 - Två procent i ramkompensation för prisindexering motsvarande 9 mnkr
 - Tjänst som kvalitetsutvecklare, 800 tkr
 - Hyreskostnader för bostäder för nyanlända, Båtmanstorpet med 1,5 mnkr
- Den utökade budgetramen innebär att hemtjänstchecken höjs med två procent.
- Peng för vård- och omsorgsboende höjs även den med två procent och lokalschablonen med 0,7 procent
- Det råder en stor osäkerhet kring budgetering avseende flyktingmottagande, både gällande ensamkommande barn och nyanlända (familjer och vuxna som fått uppehållstillstånd)

Bokslutet för 2017 visade en negativ avvikelse med 7,6 mnkr. Det var framförallt inom funktionsnedsättning där behoven ökade och en avvikelse på -15 mnkr redovisades. Även flyktingverksamheten redovisade en negativ avvikelse på 5 mnkr. Äldreomsorgen redovisade dock ett positivt resultat på 13 mnkr, framförallt till följd av att antalet hemtjänststimmar minskade med nära 20 000.

Till budget 2018 fick socialnämnden ett tillskott med 15,5 mnkr för att möta det ökade behoven inom funktionsnedsättning. Årets prognos pekar mot en negativ avvikelse på 5,7 mnkr. Negativt resultat redovisas framförallt för ensamkommande barn och för inhyrd personal. Trenden med allt färre utförda hemtjänststimmar har fortsatt och prognostiserar en positiv avvikelse med 6 mnkr.

Utifrån prognosen har omfördelning skett mellan verksamheterna till 2019 års budget. Sammantaget är budgeten fördelad inom den angivna ramen. Ramen innebär en mycket stram budget. Den kommer att vara känslig för oförutsedda händelser, då dessa inte kommer att kunna inrymmas i totalramen. De möjligheter till omfördelning av kostnader inom socialnämnden, är redan ianspråktagna i budgetförslaget.

Det som inte ryms i budgetramen är beskrivna behov inom mottagande av nyanlända, där behovet är att förstärka med bl. a integrationspedagog, arbetscoach och ekonomiassistent. På grund av osäkerhet i beräkning av stadsbidraget görs just nu bedömning att detta inte kan finansieras. Budgetförslaget har inte heller tagit höjd för behov av att förstärka myndighetssidan inom barn- och ungdom samt ytterligare placeringar för barn.

6.2 Investeringar

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budgetförslag KS	Budgetförslag nämnd		
	2017	2018	2019	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	0	200	1 200	500	2 400	500
Nettokostnader	0	200	1 200	500	2 400	500

6.2.1 Kommentarer till investeringsbudget

Totalt för perioden investeras 3,4 mnkr i framförallt inventarier. Två platser i gruppboende tillkommer 2019. Under 2020 startar ett nytt gruppboende för personer med funktionsnedsättning med sex platser och de äldre Danderydsborna får sitt eget korttidsboende med 20 platser. Under 2021 tillkommer tre platser i serviceboende inom funktionsnedsättning.

7 Förslag till budget 2019

Kommunen har antagit en befolkningsprognos för åren 2018 - 2028 som en del i budgetplaneringsförutsättningarna för åren 2019 - 2021. Prognosen utgår från befolkningen i kommunen per 31 december 2017. Befolkningsutvecklingen är ett viktigt underlag vid bedömningen av framtida behov av plats i boenden, främst gäller det åldersgruppen 85 år och äldre.

Tabellen nedan visar den årliga förändringen:

Befolkningsförändring

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Totalt	Prognos 2	Differens
0-12 år	-163	-136	5	30	126	155	43	18	24	11	-3	112	1 210	1 098
13-19 år	118	163	150	107	65	57	-41	-57	-79	-46	-44	394	696	302
20-64 år	61	206	573	641	743	747	143	11	-8	-43	-34	3 040	3 744	704
65-79 år	1	18	4	7	10	-10	-41	-77	-16	54	40	-11	-27	-16
80-84 år	34	7	51	38	75	86	109	77	43	-26	-17	478	493	15
85-89 år	-10	19	-7	38	23	31	9	38	30	55	61	289	206	-83
90 år- w	0	-8	21	4	7	0	9	8	23	14	14	94	29	-65
Totalt	41	270	799	864	1 050	1 067	231	19	18	18	18	4 395	6 351	1 956

Under planeringsperioden ökar antal äldre 85-w med ca 70 personer. Perioden 2022 till 2026 ligger i stort sett på samma nivå men ökar väsentligt fr om 2027. För åldersgruppen 80 till 84 ökar antalet personer från år 2020 och når kulmen år 2024 för att sedan plana ut på en lägre nivå.

Målgruppen 13 till 19 år ökar under planeringsperioden med 420 personer men planar senare ut till en betydligt lägre nivå.

Sammanställning av nettokostnader 2016 till 2019 per verksamhet:

Nettokostnad, mnkr	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019
Individ och familjeomsorg	51,9	61,1	58,5	59,7
Flyktingmottagande	-1,9	-1,4	3,1	4,6
Socialpsykiatri	14,9	16,0	15,8	16,0
Äldreomsorg	370,0	367,2	378,0	380,0
Funktionsnedsättning	133,2	145,6	148,7	153,3
Nämnd och Socialkontor	23,2	15,1	15,8	17,6
Avslut av projekt	0,0	-4,2	0,0	0,0
Totalt	591,3	599,4	619,9	631,2

Socialnämndens kostnader består till ca 80 % av köpt verksamhet, knappt 10 % av personalkostnader samt ca 10 % övriga kostnader inkl. lokaler.

Köpt verksamhet (förutom hemtjänstcheck och äldrepeng) regleras vanligen i avtal med SKL:s indexklausul OPI (omsorgsprisindex).

Individ- och familjeomsorg

Barn och ungdom

Antalet inkomna anmälningar rörande oro för barn och unga fortsätter öka samt även antalet inledda utredningar. 2014 inkom totalt 489 anmälningar och 160 utredningar inleddes. 2017 var ökningen stor då det inkom 861 anmälningar samt 278 utredningar genomfördes. Det innebär en ökning med 57 % på inkomna anmälningar samt inledda utredningar på tre år. Indikationen är att siffrorna för 2018 kommer vara liknande 2017.

De senaste åren har det varit en kraftig ökning av placeringar av barn och unga. De akuta situationerna då det finns omedelbar fara för den unges hälsa och utveckling har också ökat. Under 2017 fattades sju beslut om att omedelbart omhänderta barn enligt 6 § LVU (2014 inget barn, 2015 fyra barn, 2016 tolv barn). Under 2018 har det hittills (2018-08-06) fattats nio sådana beslut. Ökningen innebär ökade kostnader för placeringar men även ett mer komplext handläggningsarbete för socialsekreterarna.

Under hösten 2017 startade ett förvaltningsövergripande projekt gällande barn med hög skolfrånvaro. Projektet pågår ytterligare ett år och är inte utvärderat ännu. Indikationerna visar dock att problematiken med hög skolfrånvaro är större än väntat och att behov av stöd och insatser är stort. Antalet anmälningar rörande skolfrånvaro ökar till socialtjänsten samt även insatserna till barnen och deras föräldrar. Projektet genomförs idag med befintliga resurser men indikationerna påvisar större behov av behandlande insatser. Familjeavdelningen följer utvecklingen för att se om behoven kan tillgodoses av befintliga medel eller om extra resurser måste tillsättas för att tillgodose behoven.

Flyktingmottagande

Utveckling av budget och bokslut för perioden 2014 -2019:

Flyktingmottagande	Belopp i mnkr	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ensamkommande	Budget						
	Intäkter	9,0	10,2	100,7	77,0	39,2	28,1
	Kostnader	9,0	10,2	98,7	76,0	47,3	36,3
	Netto	0,0	0,0	2,0	1,0	-8,1	-8,2
Bokslut /Prognos	Bokslut /Prognos						
	Intäkter	17,3	35,4	77,7	60,1	37,4	
	Kostnader	14,6	29,5	79,6	62,6	48,7	
	Netto	2,7	5,9	-1,9	-2,5	-11,3	
Nyanlända	Budget						
	Intäkter	2,8	2,8	3,3	13,0	18,0	18,4
	Kostnader	2,8	2,7	3,1	10,3	13,0	14,7
	Netto	0,0	0,1	0,2	2,7	5,0	3,7
Bokslut /Prognos	Bokslut /Prognos						
	Intäkter	3,1	4,0	9,1	14,1	22,2	
	Kostnader	2,4	2,2	5,4	10,2	17,6	
	Netto	0,7	1,8	3,7	3,9	4,6	
Totalt	Budget						
	Intäkter	11,8	13,0	104,0	90,0	57,2	46,5
	Kostnader	11,8	12,9	101,8	86,3	60,3	51,0
	Netto	0,0	0,1	2,2	3,7	-3,1	-4,5
Bokslut /Prognos	Bokslut /Prognos						
	Intäkter	20,4	39,4	86,8	74,2	59,6	
	Kostnader	17,0	31,7	85,0	72,8	66,3	
	Netto	3,4	7,7	1,8	1,4	-6,7	

Ensamkommande barn

Osäkerheten är stor kring hur många ensamkommande barn som Danderyd kommer att ha ansvar för det kommande året. I juni 2018 har kommunen ansvar för 61 ensamkommande barn. Vid årsskiftet 2017/2018 var siffran 89 ensamkommande barn. Osäkerheten är stor om det kommer flera barn och hur många som inte får uppehållstillstånd. Denna osäkerhet påverkar möjligheten att bedöma hur många och vilken typ av boendeplatser som behövs samt att planera personalsituationen.

2017 ökade antalet försenade utredningar samt brister påvisade vid internkontrollen. Även mängden interna avvikelser på brister i handläggningen ökade. Känslan hos medarbetare att inte hinna med och att inte göra ett bra arbete är vanligt förekommande.

Sammantaget innebär ovanstående en utmaning för familjeavdelningen att göra ett arbete med bra kvalitet samt hög rättssäkerhet samtidigt som arbetssituationen måste vara bra för alla medarbetare. Det kan vara möjligt att omdisponeringar måste göras av socialsekreterare mellan arbetsgrupper beroende på arbetsbelastning men det kan också bli aktuellt med utökning av ytterligare socialsekreterare.

Nyanlända

Vid halvårsskiftet 2018 var drygt 50 % av de nyanlända kvotflyktingar, vilket innebär att de kommer till kommunen direkt från något av världens alla flyktingläger. Detta ställer stora krav på flyktingmottagandet. Kvotflyktingarna är i behov av långtgående instruktiva insatser.

Flyktingmottagandet behöver utökade resurser i form av en integrationspedagog och en socialsekreterare som handlägger försörjningsstöd. På arbetscoachsidan behövs en förstärkning om 50%.

Ett omfattande mottagande av nyanlända ställer stora krav på den kommunala organisationen. Samhällets och kommunens utmaning ligger i att engagera hela den kommunala förvaltningen och kommunen som helhet i ett långsiktigt integrationsarbete. Detta för att möjliggöra en integration för den enskilda flyktingen, att möjliggöra för varje person att hitta sin plats och roll i samhället. Men också för att motverka framtida problem och en samhällelig polarisering.

Den 1 mars 2016 trädde en lagändring i kraft som innebär att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända för bosättning i kommunen. Kommunerna tilldelas särskilda kommunal som styr antalet nyanlända som ska tas emot i kommunen.

Kommuntal	2016	2017	2018	2019	2020*
Antal nyanlända	128	148	139	80	100
* prognos					

Migrationsverket har 2018 uppgivit att Danderyds kommun enligt nuvarande prognos förväntas ta emot 0,91 % av det totala antalet personer som ska anvisas till Sveriges kommuner. För 2019 blir kommuntalet 80 personer och för 2020 beräknas det till cirka 100 personer. Detta under förutsättning att det inte inträffar förändringar i Sveriges flyktingmottagande. Nämnas bör också att kommunen tog emot ett flertal ensamstående och då företrädesvis män, under 2016 och 2017. Flera av dessa väntar på att anhöriga ska komma till Sverige. Det saknas kunskap om hur många anhöriga som kommer att få uppehållstillstånd varför denna grupp inte finns representerad i denna prognos.

Behov av genomgångsbostäder

Kommunen förväntas ta emot 80 personer 2019. Vid en genomgång av vilka lägenheter som beräknas bli tomställda under slutet av 2018 samt under 2019 så förväntas det finnas plats i genomgångsbostäderna för 71-77 personer. Det innebär att det saknas bostäder för 8-14 personer. Det innebär att det finns ett prognostiserat behov av cirka 10 lägenheter 2019.

Kommunen förväntas ta emot 100 personer 2020. Under det året förväntas 44 lägenheter tomställas med plats för 112-128 personer. Vilket med stor sannolikhet täcker behovet av bostäder för nyanlända 2020.

De nyanlända får tidigt information om hur den svenska bostadsmarknaden fungerar och hjälp med att inleda ett bostadssökande. Trots detta ger tidigare erfarenheter vid handen att det är en liten andel av de nyanlända som vanligtvis kan lösa sin boendesituation efter tiden i lägenheterna med korttidskontrakt. Merparten gör det inte. Om den enskilde inte klarar av att lösa sin boendesituation har kommunen ett ansvar att erbjuda tillfälligt boende för att skapa ”tak över huvudet”. Detta kommer på sikt att generera ökade kostnader. Det går idag inte att säga hur stora.

I takt med ett fortlöpande flyktingmottagande förväntas också ökade kostnader för

försörjningsstöd. Ökningen gäller främst kompletterande ekonomiskt bistånd under etableringsperioden samt kostnader för tillfälligt boende för personer som kommer till kommunen på anknytning. Men också ett ökat antal ensamkommande flyktingbarn i åldern 20 år eller yngre, vars försörjning tillgodoses genom försörjningsstöd. Vi kan också se att för gruppen kvotflyktingar så finns det ett behov av ekonomiskt bistånd före under och efter etableringsperioden.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatrin budgeteras utan några förändringar i volymer.

Äldreomsorg

Antalet personer 85 år och äldre, åldersgruppen som har ett stort behov av äldreomsorg, kommer enligt kommunens befolkningsprognos att öka något i antal under planeringsperioden. För 2020 och 2021 har ytterligare 16 platser budgeterats.

I samband med att ett nytt boende byggs, planeras Odinslunds vård- och omsorgsboende ersättas på grund av att lokalerna där är i äldre skick.

Det finns även behov av att bygga ett korttidsboende med ca 20 platser. Idag köps korttidsplatser utanför kommunen, vilket medför långa resor för anhöriga. Enligt planeringen ska den vara färdigställd under 2020.

Beräknad förändring av platsbehov inom vård-och omsorgsboende

Utveckling	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
65-79 år	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0	0
80-84 år	1	0	2	2	3	4	5	3	2	-1	-1
85-89 år	-1	2	-1	4	3	4	1	4	3	6	7
90 år -	0	-2	7	1	2	0	3	3	8	5	5
65 år -äldre	0	0	8	7	8	7	8	10	13	10	11
förändrat platsbehov jämfört med	0	0	9	16	25	32	40	50	63	73	85

En samlad organisation för larmutryckningar inom trygghetslarmet och nattpatrull infördes under 2018 och ger helårseffekt 2019. Syftet var att med en samlad organisation öka kontinuitet hos kunderna.

Dagverksamheten vid Oliven och Soltorpet utökades under hösten med fler platser och öppettillfällen på för- och eftermiddagar samt under helger. Helårseffekt budgeteras för 2019.

År 2019 höjs hemtjänstchecken med två procent:

Hemtjänstcheck, kr	2018	2019
Kommunal utförare	428	437
Privat utförare	435	444
För privata utförare ingår 1,7 % momskompensation		

År 2019 höjs äldrepenge med två procent. Lokalschablonen höjs med 0,7 procent i enlighet med den kompensation för hyreshöjningar i kommunstyrelsens planeringsförutsättningar:

Kommunal utförare, kr	2018	2019
Somatisk avdelning	1 813	1 849
Demensavdelning	2 025	2 066
Lokalschablon	194	195

Privat utförare, kr	2018	2019
Somatisk avdelning	1 858	1 895
Demensavdelning	2 076	2 117
Lokalschablon	199	200
För privata utförare ingår 2,5 % momskompensation		

Dialog har skett med privata och kommunala utförare. Synpunkter har mottagits att den föreslagna höjningen av hemtjänstchecken med två procent inte täcker kostnadsökningarna för löneökningar för undersköterskor. Diskussion har även förts om förändringen av ersättningen gällande sent avbokade besök inom hemtjänsten och dess påverkan på kvalitet och kontinuitet hos kunderna samt ekonomiska effekter av en eventuell förändring. Ingen förändring kring detta föreslås inför budget 2019 utan en utredning kring detta kommer, i samarbete med utförarna, att genomföras under året.

Gällande äldrepenge har synpunkter framförts från egenregi att ökningen inte täcker de löneökningar man har för främst sjuksköterskor. Vidare täcker inte ökningen inkomstbortfallet av det tillfälliga ”Statsbidrag för ökad bemanning” som tillförts äldreomsorgen under 3,5 år, men nu upphör. Man befärar att det kan medföra negativa effekter för kvaliteten. Nämndens kommentar till detta är att det varit ett tillfälligt statsbidrag under 3,5 år som fördelats till alla vård- och omsorgsboenden inom kommunen såväl privat som kommunalt drivna. Syftet med medlen har varit att ”ökad trygghet och kvalitet för den enskilde” ”men också ge större möjligheter för personalen att gemensamt utveckla verksamheten”. Bidraget har varit tillfälligt. Att kompensera det skulle innebära en kostnadsökning på ytterligare 7,3 mnkr.

Omsorgen om personer med funktionsnedsättning

Kostnaderna för insatsen personlig assistans har ökat kraftigt de senaste åren, från 5,4 mnkr i bokslut 2013 till 11,2 mnkr i bokslutet för 2017. Det beror bl.a. på Försäkringskassans restriktivare bedömning av vad som ingår i grundläggande behov samt att de medicinska behoven inte längre räknas som grundläggande behov. Det är fler vårdnadshavare med små barn, som ansöker om LSS-insatser för sina barn när Försäkringskassan avslår ansökan om personlig assistans. Enligt prognosen för 2018 motsvarar kostnaderna 2017 års nivå.

Antal LSS-ärenden ökar konstant och flera personer har en komplex problematik, där inte enbart insatser enligt LSS löser den enskildes behov. Efterfrågan på insatsen boende på HVB-hem ökar inom målgruppen både för barn och vuxna. De planerade boendena har försenats och innebär att flera andra insatser behövs t ex korttidsvistelse, avlösning mm.

Inom daglig verksamhet höjs habiliteringsersättningen från 6 kr/timme till 7 kr/timme.

Gruppboendet Lyckovägen har lokaler som inte uppfyller myndighetskraven. Planering pågår för att bygga om en f.d. förskola till ny gruppboestad.

Det finns behov av en gruppbofastad med sex lägenheter för personer med omfattande funktionsnedsättning. Planering pågår och förväntas vara färdigställd 2020.

Ytterligare en ny servicebofastad kommer att behöva byggas och planeras till 2021.

Nämnd och socialkontor

Staben förstärks med en tjänst och kostnaderna för framförallt centrala It- tjänster ökar.